

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/112/2016
Identifikačné číslo spisu:	1515202009
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Šikuta
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1515202009.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: 1/ B., bývajúci v Z. 2/V., bývajúca v Z., obaja zastúpení advokátom JUDr. Petrom Dobrovodským, so sídlom v Bratislave, Česká 7, proti žalovaným: 1/ R., bývajúci v Z. 2/BRATISLAVSKÁ INVESTIČNÁ, a.s., so sídlom v Bratislave, Rajská 15/A, obaja zastúpení advokátskou kanceláriou GHS Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Lazaretská 3/A, IČO: 47 232 544, o zaplatenie 21.000,- Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 7 C 42/2015, o dovolaní žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. marca 2016, sp. zn. 6 Co 52/2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobcovia 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj "súd prvej inštancie") rozsudkom z 10. novembra 2015, č. k. 7 C 42/2015-240 uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť žalobcom 1/, 2/ spoločne a nerozdielne 21.000,- Eur spolu s príslušenstvom a povinnosť nahradiť žalobcom 1/, 2/ trovy konania 1.326,- Eur. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že dňa 10. októbra 2014 uzavreli účastníci konania dohodu o urovnaní, predmetom ktorej bolo vyporiadanie vzájomných práv a povinností zo Zmluvy o budúcej zmluve, vyporiadanie ostatných vzájomných práv a povinností k nehnuteľnostiam a ukončenie všetkých súdnych sporov medzi účastníkmi. V časti II bod 1.3 tejto dohody sa žalovaní 1/, 2/ zaviazali zaplatiť žalobcom 1/, 2/ ku dňu účinnosti dohody sumu 21.000,- Eur z titulu úhrady trov súdnych konaní, nákladov právneho poradenstva súvisiaceho s riešením sporov so žalovaným 2/ a z titulu nákladov spojených s odstraňovaním škody vzniknutej na majetku žalobcov 1/, 2/ následkom väd domu. V nadväznosti na uzavretie dohody o urovnaní žalobcovia vzali všetky žaloby proti žalovaným 1/, 2/ späť a tieto konania boli zastavené. V uvedených konaniach si pritom žalobcovia 1/, 2/ neuplatnili náhradu trov konania, a to práve vzhľadom na záväzok žalovaných zaplatiť im sumu 21.000,- Eur. V časti IV bod 1. dohody sa jej účastníci zaviazali, že nebudú spochybňovať skutočnosti v nej uvedené alebo ich vykladať iným spôsobom, než ako je to uvedené v dohode. Súčasne v bode 8. časti IV dohody účastníci potvrdili, že so

všetkými jej ustanoveniami sa riadne oboznámili, tieto sú im jasné a zrozumiteľné, pričom vyjadrujú ich slobodnú a vážnu vôľu upraviť a urovnať vzájomné vzťahy dohodnutým spôsobom. Z toho bolo podľa názoru súdu prvej inštancie zrejmé, že žalovaní bez výhrad akceptovali sumu 21.000,- Eur, ktorú sa žalobcom zaviazali zaplatiť. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s námietskou žalovaných, že ak žalobcovia nepreukázu opodstatnenie výšky predmetného nároku 21.000,- Eur, nie sú dobromyseľní. Tiež sa nestotožnil s názorom žalovaných, že predmetná dohoda je v časti II bod 1.3 neplatným právnym úkonom v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože z nej nevyplyva, ako majú žalovaní plniť. Mal za to, že z bodu 1.3 časti II dohody vyplýva, že ide o solidárny záväzok. Zároveň pripomenul, že žalovaný 2/ v konaní uplatnil proti žalobcom nárok na zaplatenie sumy 21.000,- Eur z titulu náhrady škody a súd prvej inštancie tento vzájomný návrh uznesením z 10. novembra 2015, č. k. 7 C 42/2015-231 vylúčil na samostatné konanie.

2. Na odvolanie žalovaných 1/, 2/ Krajský súd v Bratislave (ďalej aj "odvolací súd") rozsudkom zo 7. marca 2016, sp. zn. 6 Co 52/2016 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaným 1/, 2/ uložil povinnosť nahradiť žalobcom 1/, 2/ spoločne a nerozdielne trovy odvolacieho konania v sume 378,72 Eur. Odvolací súd dospel k záveru, že zo spisu vyplýva, že žalovaný 2/ vo vyjadrení k žalobe (č. 1. 185) uplatnil proti žalobcom na započítanie sumy 21.000,- Eur z titulu náhrady škody, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku toho, že Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 44/2015 uznesením z 24. februára 2015, č. k. 15 C 44/2015-82 nariadil predbežné opatrenie, ktorým žalovanému 2/ zakázal disponovať s bytom č. 5 na K.. Vzhľadom na to súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď nárok na náhradu škody uplatnený žalovaným 2/ považoval za vzájomný návrh a uznesením z 10. novembra 2015, č. k. 7 C 42/2015-231, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 8. decembra 2015, ho vylúčil na samostatné konanie. Odvolací súd však k tomuto pochybeniu súdu prvej inštancie nemohol prihliadnuť, keďže spomenuté uznesenie žalovaný 2/ nenapadol odvolaním, takže nadobudlo právoplatnosť. Ďalej dospel odvolací súd k záveru, že v prejednávanej veci nebola pasívna solidarita žalovaných založená právnym predpisom a nevyplyva ani z povahy plnenia, keďže predmet plnenia bol deliteľný. Vychádzal z časti II bod 1.3 dohody o urovnaní, podľa znenia ktorého: „B-I, a. s. a Y. sa týmto zaväzujú manželom W. najneskôr dňom účinnosti tejto dohody uhradiť všetky trovy súdnych konaní, náklady právneho poradenstva súvisiaceho s riešením sporov s B-I, ako i náklady spojené s odstraňovaním škody vzniknutej na majetku manželov W. následkom väd domu tak, že ku dňu účinnosti tejto dohody zaplatí B-I, a. s. alebo R. za B-I, a. s. na účet manželov W. sumu vo výške 21.000,- Eur“. Odvolací súd bol zhodne so súdom prvej inštancie toho názoru, že z formulácie predmetného ustanovenia dohody o urovnaní možno vyvodíť, že záväzok žalovaných je spoločný a nerozdielny. Z obsahu tohto dojednania totiž vyplýva, že obaja žalovaní sa zaviazali zaplatiť žalobcom celú sumu 21.000,- Eur spoločne bez vymedzenia ich podielov na tomto dlhu. Možno teda uzavrieť, že účastníci konania si dojednali pasívnu solidaritu žalovaných a vzhľadom na to ide medzi žalovanými o solidárny záväzok. Pokiaľ ide o formuláciu petitu žaloby, žalobcovia v ňom pôvodne nevyjadrili, že povinnosť žalovaných je spoločná a nerozdielna, avšak v priebehu konania právny zástupca žalobcov upravil formuláciu petitu žaloby tak, že žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne 21.000,- Eur s príslušenstvom. Odvolací súd nesúhlasil s názorom žalovaných, že čl. II bod 1.3 dohody o urovnaní je neplatný v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre neurčitosť. Z tohto ustanovenia dohody mal za celkom zrejmé k akému plneniu sa žalovaní zaviazali, z akého dôvodu je daná aj pasívna solidarita žalovaných. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadli včas podaným dovolaním žalovaní 1/ a 2/ z dôvodov v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p., § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Žalovaní namietali arbitrárnosť rozsudku odvolacieho súdu, nepreskúmateľnosť jeho odôvodnenia a odňatie možnosti konať pred súdom ignorovaním kompenzačnej námietky.

4. Žalobcovia sa k dovolaniu vyjadrili tak, že toto navrhli ako nedôvodné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „C.s.p.“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej

neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. V zmysle ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal. Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

V danom prípade je dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok. Dovolanie však nesmeruje proti rozsudku, ktorý by mal znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p.).

9. Dovolanie žalovaných by bolo prípustné iba vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Žalovaní procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietali a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

10. Žalovaní v dovolaní v súvislosti s ustanovením § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. namietali vady, ktoré spočívajú najmä v tom, že rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, mimoriadne strohé, bez vecnej argumentácie nevysvetľuje zásadné dôvody pre svoje rozhodnutie, namieta otázky hmotnoprávneho započítania pre zánik vzájomných pohľadávok, neporozumenie súdov pre započítanie pohľadávok 1/ a 2/, čo všetko predstavuje zásadnú právnu vadu rozhodnutia odvolacieho súdu.

11. Z ustálenej judikatúry ESĽP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko (Sťažnosť č. 18390/91) z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko (Sťažnosť č. 18064/91) z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko (Sťažnosť č. 41209/98) z 28. marca 2000, Higgins c. Francúzsko (134/1996/753/952) z 19. februára 1998.

12. Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou ESĽP stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05,

III. ÚS 191/2013). Vo svetle týchto rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

13. Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa do 30. júna 2016 ustálila v názore, že odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv strany konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak

súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu procesné práva (v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv (napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.).

14. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

15. Súd oboch inštancií v odôvodnení svojich rozhodnutí uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citovali relevantné právne predpisy, ktoré aplikovali na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlili. Z ich odôvodnení nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že dovolatelia sa nestotožnili s dôvodmi uvedenými v rozsudkoch neznamena, že ich zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozsudku kladie vyššie citované zákonné ustanovenie. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že aj odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

16. Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné či už s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd alebo s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, alebo v rozpore s ustanovením (odôvodňovanie rozhodnutí) § 157 ods. 2 O.s.p., a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, či nedostatočne odôvodnené. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaných.

17. Žalovaní tiež namietali, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). K namietanému dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. sa žalovaní bližšie nevyjadrili a ani ho inak nekonkretizovali, preto sa ani dovolací súd k tomuto nemohol relevantne vyjadriť. Aj keby tvrdenia dovolateľov ohľadne uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. boli (prípadne) opodstatnené, dovolateľmi vytýkané vady by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p.

18. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalovaných proti rozsudku odvolacieho súdu

nie je prípustné podľa § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia žalovanými namietanej procesnej vady (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a nevyšli najavo ani ďalšie procesné vady vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p. Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie ako dovolanie smerujúce proti rozsudku, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalobcov rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.